

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
În America pe an 2 dolari.

Iose odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

A curs sânge

Nu din piepturile dușmanilor noștri, cari vreau să ne sfășie țara, ci din vinele fraților români, spintecate de baioneta jandarmului și a soldatului român.

A curs sânge românesc, nu pentru apărarea hotarelor noastre, unde pândesc atâția ceasul și clipa, când să deie navală peste noi, ci pentru credința străbună adusă dela Roma.

La Târgul Mureșului poporul, amărît peste măsură, că în țara românească nu poate să spună nici barem o rugăciune așa cum îi cere inima, a voit să treacă printre jandarmii cari îi închideau calea și să iese la larg. Jandarmii aveau porunca să nu-i lase nici decum. Credincioșii în deplină cunoștință a dreptului lor, și-au făcut drum printre dâșii.

Soldații români au început să lovească fără milă în preoții îmbrăcați în odăjdii și în creștinii cucernici. Praporii sburau în vânt spintecați de baioneta românească. Crucile cădeau sdrobite. Strigăte și chiote din toate părțile. Un preot bătrân cade sub lovituri de călău. Mulți cu rane sângerânde aleargă ca ieșiți din fire, să ducă prin oraș vestea ceasului nefericit. Un slujbaş dela căile ferate își arată cu mândrie rana primită la mână pentru credință.

Până aci povestea întâmplării nenorocite.

Tot am scris că străbunii noștri români și-au mărturisit credința nu numai cu graiul ci și cu fapta, cu suferințele lor îndelungate. Iată-ne acum pe urma lor.

Lucrul ce s'a petrecut la Târgu-Mureș este fără pereche în viața Românilor și te umple de jale.

Când un popor apucă să lovească în celea sfinte, atunci poporul acesta începe să-și sape groapa.

Străbunii noștri romani cinsteau și zeii popoarelor străine și le făceau biserică, pentru că se temeau de puterea zeilor. Și frica asta de zei i-a făcut pe ei atât de mari și inficoșăți în lumea întreagă. În războiul cel mare nemții au fost băgați niște cai într-o biserică și i-au acoperit cu odăjdii sfinte. Când a văzut lucrul acesta un preot înțelept, a făcut cu capul și a zis că armata aceasta nu poate să învingă niciodată.

De aceea trebuie să ne umple de jale trista întâmplare dela Târgu-Mureș.

Dacă soldatul și jandarmul român ridică arma în contra sfintei cruci și o sdrobește, dacă lovește în preotul său, care-i este mai mult decât un tată, atunci cum credem să ne mai ajute Dumnezeu, ca să putem lupta în contra dușmanilor țării, pe care trebuie să o apărăm?

Acestea gânduri ne trec prin minte

în clipele acestea grele, prin cari trece țara noastră.

Pentru aceea noi nu ne răstăm către aceia cari ne prigonesc și ne sdrobesc crucile, ci ne rugăm pentru ei și zicem cu sfântul Ștefan, cel dintâiu mucenic, ucis cu pietrii: „Doamne nu le socoti lor păcatul acesta”.

Dr. Iuliu Florian,
canonic.

Pacea lumii

Popoarele caută pacea și nu o găsesc pentru că au uitat pe Isus

Se scrie în sfânta Biblie, că la Vavilon s'au adunat oamenii și au hotărît să facă un turn, care să ajungă până la ceriu.

S'au și apucat de lucru cu mare zor, dar nu l-au putut sfârși. Când erau pe la jumătate li-s'au amestecat limbile, încât nu se mai puteau înțelege nici decum. Când cerea zidarul cărămida, lucrătorul îi aducea var. Când cerea var, îi aducea apă.

Toți se uitau buimăciți unul la altul și nu înțelegeau ce s'a întâmplat cu ei. La urma urmelor au trebuit să-și deie pace la turn și să se împrăștie, care cu limba lui, pe unde i-a dus soarta și norocul.

Oare ce a fost pricina că nu au putut duce la bun sfârșit lucrul acela mare? Sfânta Scriptură ne dă să înțelegem că Dumnezeu s'a supărat pe ei pentru că s'au apucat de un lucru, care era peste puterile lor și nu au cerut ajutor ceresc. De aceea Dumnezeu le-a amestecat limbile din pedeapsă, ca să nu se poată înțelege. Ca și când le-ar fi zis: „V'ați apucat de un lucru, fără să vă gândiți la Domnul Ceriului și al pământului. Să vedem acum, ce veți putea face fără ajutorul meu”.

Cam așa stă lucrul și în zilele noastre.

S'au pus la sfat toate popoarele din lume și au hotărît ca fiecare țară să trimită la orașul Geneva pe cel mai luminat om ce-l are, ca acești oameni mari să chibzuiescă căile, cari ar duce lumea la o pace trainică și ar împiedeca cu totul războiul pe viitor.

S'au și adunat acolo o mulțime de oameni învățați dela celea patru vânturi ale pământului și după marele răz-

boiu neconținut chibzuesc fel și fel de mijloace, cari ar putea duce omenirea la o pace statornică.

Dar parecă nu prea reușesc cu toată înțelepciunea lor. Parecă în loc să împăciuiască popoarele învrăbite, mai tare le tulbură liniștea. În loc să împărțească dreptate, fac strâmbătate.

Nu-i destul că pe Unguri i-au prins că au făcut bani francezi la Budapesta, ca să-și poată cumpăra arme și tunuri în potruva României, acum vin acești înțelepți ai lumii și vreau să le deie drepturi la baronii maghiari cari au fugit de stăpânirea română.

În loc să-și pedepsească că vreau să le aprindă iar lumea în cap cu un nou războiu și măcel de oameni, îi desmeardă și le făgăduiesc moșiile din Ardeal. Gândești că suntem la Vavilon. Li s'au amestecat limbile și nu se mai înțeleg, domnii aceia dela Geneva.

Dar nici nu-i mirare că nu se înțeleg trimișii țărilor în statul popoarelor. Acolo nu vorbește nime despre Dumnezeu. Nu au chemat la sfat pe nici un om de al bisericii. Nu au cerut ajutorul aceluia care este Împăratul păcii. Vreau să facă pace fără Împăratul păcii, care este Mântuitorul lumii, Hristos.

În feliul acesta să vără diavolul între ei și unde se amestecă satana, acolo numai bine nu se poate face. Diavolul își trimite argații săi cu traista plină de aur și argint, ca să cumpere sufletele acestor sietnici. Și banul este ochiul dracului. Cu strălucirea lui orbește și pe omul cel mai luminat.

Așa se întâmplă și la Geneva. Banul hotărește acolo și nu dreptatea. Ce dai că atunci îți facem dreptate? Așa te întreabă făuritorii de pace.

Ce să mai așteptăm atunci dela sfatul acesta în care a intrat duhul Satanei? Nu putem să așteptăm nici un bine dela ei.

Să ne înțelegem dar frățește în launtrul țării și să ne păzim granițele cu brațe vâjnoase. Atunci vom avea pace în țară.

„Afurisit să fie celce va strica legătura frățască dintre Românii de acelaș sânge”

Astfel au hotărât părinții și moșii noștri în adunarea națională dela Sibiu, în ziua de 1/13 Ianuarie 1861. Adunarea aceasta a fost prezidată de mitropolitul Alexandru Sterea Șuluș dela Blaj și episcopul Andrei Baron de Șaguna dela Sibiu. Astfel au hotărât moșii și părinții noștri, pentru că bine știau că moartea poporului românesc numai din neînțelegere poate veni. Sub Unguri ne-am înțeles destul de bine.

Astăzi, în 1928, legătura frățască dintre Români e stricată, asta o vedem cu ochii. „A pizmei răutate și oarba neunire” e aruncată între noi.

Cine a aruncat-o? Cine o susține? Cine o întărește?

Vinovații însă bine să iea seama ce fac. Blăstămul părinților cam prinde, iar părinții noștri astfel au blăstămat:

„Afurisit să fie celce va strica legătura frățască dintre Românii de acelaș sânge!”

Regele Iugoslaviei greu bolnav? Regele Alexandru al Iugoslaviei se spune că ar fi greu bolnav. Conducătorii politici ai Iugoslaviei se gândesc serios să introducă și în Iugoslavia o regentă ca la noi, care să guverneze în locul micului moștenitor de tron, la caz că tatăl său ar muri, înainte de a fi el majorean. Guvernul iugoslav desminte știrea aceasta, susținând că regele este deplin sănătos.

Grăunțe sufletești

III. Propusul de îndreptare.

În clipita aceea în care ne pare rău, din toată inima, de păcatele noastre, ne-am și hotărât ca acele păcate să nu le mai facem, adică ne-am propus tare și din toată inima că ne vom îndrepta. Precum curge apa din izvor, așa izvorește propusul de îndreptare din părerea de rău. Dacă țin ca mărturisirea mea să fie bună, atunci trebuie să am neapărat acest propus de îndreptare, precum l-a avut și fiul cel ră-tăcit, căruia nu numai că i-a părut rău de păcatele sale ci numai decât și-a și propus să se îndrepte, și de tapt s'a și îndreptat.

Dar e așa de greu să am într'adevăr acest propus, — va zice poate cineva. E greu câteodată, nu e vorba, dar zice sf. apostol Pavel: »Toate le pot în Hristos celce mă întărește» (Filipeni 4, 13) și mai zice la I Corinteni 10, 13: »Credincios este Dumnezeu, carele nu vă va lăsa să vă ispitiți mai mult decât puteți; ci împreună cu ispita va face și sfârșitul, ca să o puteți suferi».

Izvorească propusul tău de îndreptare într'adevăr din inimă și nu numai din gură. Ascultă ce propus tare de îndreptare a avut prorocul David: »Juratu-m'am și am ținut să păzesc judecățile dreptății tale» (Psalm 118, 106). David s'a jurat, iar jurământul și l-a și ținut. Joară-te și tu că vei păzi judecățile dreptății lui Dumnezeu, dar nu rămânea numai cu jurământul, ci-l și ține.

O seamă de oameni însă spun

numai cu gura, în inima lor însă nu simțesc propus de îndreptare. Asemenea sunt aceștia copilului pe care îl trimite tatăl său la prăvălie după ceva, dar dând în poarta vecinului de un câne lătrând, se întoarce fără ispravă. Așa și propun și ei, să nu mai bea, să nu mai fure, să nu mai facă necurăție, dar, întâlnindu-se îndată pe stradă cu vreun prieten care-i batjocorește pentru propusul lor de îndreptare, se întorc iară la păcatele lor. Asemenea sunt unii ca aceștia văduvei care plânge la moartea bărbatului până leșină, și se blăstăcă că nu se va mai mărita nici odată, dar, îndată ce-i vine cel dintâi pețitor, își aruncă năframa de jale și se căsătorește a doua oră. Asemenea sunt unii ca aceia lupilor, cari se aruncă asupra turmei de oi și fug, alungați de păstori, însă, îndată ce le vine bine, se întorc din nou la turme. Creștinul care are propus tare de îndreptare asemenea este unui cuiu bine bătut pe care numai cu cea mai mare greutate îl poți scoate cumva din scândură ori perețe, pe când cel cu propus slab asemenea este unui cuiu mic și rău bătut pe care-l poți scoate și cu degetele.

O frumoasă pildă de propus tare de îndreptare este următoarea: Un preot dela oraș obișnuia să meargă cu una și aceeaș birjă la gară și pe unde avea de lucru. Birjarul însă avea obiceiul rău de a tot înjura. Zadarnic l-a făcut atent preotul de atâtea și de atâtea ori, n'avea cu cine vorbi, și pace bună. Odată zise preotul către el, urcându-se în birjă: »Dacă astăzi nu înjuri, ți dau 20 lei». Birjarul se gândi la bani, și, deși cu multă greutate, se reținu dela înjurături. Când preotul a ajuns la țintă și s'a convins că de data aceasta n'a mai înjurat birjarul, îi zise: »Aici ai 20 de lei. Vezi însă banii aceștia? Aceștia sunt Dumnezeuul tău. Pentru această hârtie amărâtă ai făcut mai mult, decât din dragoste faci de Dumnezeu. Pentru bani ești în stare să faci totul, iar pentru Dumnezeu nimica. Cugetă-te puțin, unde vei ajunge în forma aceasta». Foarte rușinat birjarul și-a pro-

Foia „UNIRII POPORULUI”

Maria Magdalena

Povestire de pe timpul Mântuitorului

de Păr. Nicolae Lupu.

(Urmare și sfârșit)

Căuta să se liniștească, dar nu putea. Tot ce era în jurul ei părea că e foc arzător. În inimă simțea ca un cărbune aprins. O dorință de a se duce din Magdala, căci amintirea acestui oraș și a păcatelor ce îngroziau și o cutremurau. Ar fi voit să cutreere întreagă Palestina, numai să fie pururea aproape de Profetul din Nazaret, să-i asculte cuvintele lui dulci, blânde, mângăitoare și dumnezeiești. Nu mai putea să rămână în Magdala, nici în viața de până aci. Dumnezeu e bun și o va ierta. Profetul a spus-o. — Își adună deci ce avea mai prețios în locuință și fără a da cuiva de știre își acoperi capul cu o cârpă și plecă în urma mulțimii care mergea cu Profetul.

Drumul dela Magada către Ierusalim trecea prin orașul Tiberiada, apoi încunjurând puțin pela poalele muntelui Tabor trecea prin orașelul Naim. Nu departe de acest orașel ajunse și Magdalena mulțimea și amestecându-se printre femei înainta și ea înspre poarta orașelului când iată că mulțimea întreagă se oprește, căci de pe poarta Naimului ieșea un

covoai trist și înlăcrimat. Ducea adică să înmormânteze pe unicul fiu al unei văduve. Orașul întreg ieșise, că cel puțin astfel să mângăie pe îndurerata mamă, rămasă pe lume singură și fără nici un sprijin.

Profetul din Nazaret făcu un semn cu mâna, și întreg convoiul se opri. Bocitoarele încetară precum și cântecele lugubre, iar privirile tuturor se îndreptară asupra lui ca să vadă ce va fi acum și ce le va spune. Isus s'apro-pie de mort, îl prinse de mâna uscată și înghețată, își înălța ochii spre cer, roștește încet o rugăciune scurtă, apoi îi zice cu glas puternic și poruncitor: — Ție-ți zic tinărule, scoală-te! — și mortul îndată se ridică.

Cei de față rămân înmărmuriți de spaimă, iar Profetul dăruiește pe fiul înviat mamei sale, și astfel întorcându-se intrară cu toții în orașul Naim.

Maria Magdalena văzuse și ea minunea, și nu-și mai putea lua ochii de pe Profet. Vedeau în el pe adevăratul Fiul al lui Dumnezeu. Dorea să meargă la El, să cadă la picioarele Lui, să i-le sărute, să-și mărturisească toate păcatele ei și să-și ceară iertare. El este bun — își zicea ea — și mă va ierta, iar eu îi voi făgădui că nu voi mai păcătui niciodată, niciodată, și că voi face tot ce-mi va zice ca să-mi repar greșalele.

Mântuitorul și apostolii se opriră la umbra unui smochin aproape de o fântână, ca să se mai răcorească. Mulțimea începu să-și caute

prin traistă ca să-și domolească foamea, când iată niște servitori îmbrăcați bine, se apropie de Isus și-i spun că stăpânul lor Simion Fariseul, îl poartă la el la masă împreună cu apostolii săi. Isus și cu cei doisprezece plecară conduși de servitori înspre casa bogatului fariseu, care le pregătise o masă. Dar fariseul fudul și ambițios nu primi pe cum se cuvenea, adică cu toate ceremoniile, cari erau: spălarea picioarelor, îmbrățișare și sărutare în obraz și ungerea părului cu oleu mirositor, ci îi primă ca pe niște străini și călători săraci, poftindu-și numai la masă.

Mulțimea știa că Profetul la masă va vorbi multe pilde frumoase și pline de înțelepciune, iar nevrând să le scape niciuna neauzită, se îngrămădiră și ei înspre casa fariseului, ba unii mai îndrăzneți intrară chiar și în casă.

Bogatul fariseu puse pe Isus și pe Apostoli să șadă pe niște divanuri, sau precum s'ar zice astăzi pe niște otomane, cari erau fără spate și trase în jurul mesii. Mântuitorul după ce a mâncat, obosit cum era de drum și de rază pe cotul dela mâna stângă, și astfel vorbea celor de față; iar picioarele îi atârna înapoi de pe divan.

Printre cei ce au intrat în casă era și Maria din Magdala, care se furișă până la Isus, îngenunche la picioarele lui, le uda cu lacrimi și le șterse cu bogatul și frumosul ei păr. Dar nu se mulțumi cu atât, ci între cele luate în pripă din casa din Magdala, află și

pus atunci ca ceea ce a făcut de astă dată pentru bani, să facă de aici încolo din dragoste față de Dumnezeu. Și de atunci suflăt de om nu l-a mai auzit înjurând.

Sunt apoi alții cari de o seamă de păcate nu vreau să se desbăre.

Chromatius era mai marele cetății Roma pe vremea împăratului Dioclețian. Odată s'a îmbolnăvit foarte și a chemat pe toți medicii ca să-l vindece, dar nu i-a putut ajuta nici unul. Cineva dintre prieteni i-a adus atunci aminte că este în Roma un creștin cu numele Sebastian, care pe foarte mulți oameni i-a vindecat și de boalele cele mai grele. Chromatius, care era păgân, l-a chemat atunci pe Sebastian la sine și l-a întrebat: »Cu ce putere vindeci tu oamenii și faci atâtea minuni? »Cu puterea lui Isus Hristos«, li răspunse sfântul Sebastian și apoi li arătă, în frumoase cuvinte, cine este Isus Hristos. »Mă fac și eu creștin, dacă mă vindecă acel Isus«, li zise Chromatius. »Te va vindeca cu siguranță, dar numai dacă nimicești toate chipurile cioplite ale zeilor păgâni din casa ta«, li răspunse sfântul. Chromatius avea vre-o 200 de astiel de chipuri în casă, cari de cari mai mândre și mai frumoase, cu toate acestea făgăduise că le va nimici. Dară, făcându-i-se lui Chromatius mai rău, îl chemă pe Sebastian la sine și li zise: »M'ai înșelat amar. Mi-ai făgăduit vindecare și iată că acum sunt mult mai bolnav decât înainte«. — »Nimicit-ai toate chipurile cioplite? Nu cumva ai cruțat vreunul? »Toate le-am nimicit, afară de unul, care este din aur curat și mi-a rămas dela moși strămoși«. — »Să fie mai scump decât lumea întreagă, și, dacă vrei să te faci sănătos, nimicește-l«. Chromatius l-a ascultat pe sf. Sebastian și în clipita aceea s'a însănătoșat pe deplin. Cei mai mulți păcătoși asemenea sunt lui Chromatius, totdeauna au câte un păcat pe care nu vreau să-l îndrepte, de aceea rămân veșnic în păcate.

Dar nu e destul numai atâtea, mai tre-

bue să încunjurăm și prilejurile ce duc la păcat. Bețivul așadar va încunjura cărciuma, cel ce suferă de păcatul necurăției întâlnirea cu femei păcătoase, hoțul tovarășia prietinelor de mai înainte și așa mai departe. Celce urêște pe cineva din toată inima sa, nu-l încunjură numai pe acela, ci și pe neam-de-neamul acela. Așa trebuie să fac și eu dacă urăsc păcatul: voi încunjura nu numai păcatul ci și prilejurile ce duc la păcat. Dacă vreau să mă scap de muște, ascund mierea și zahărul; așa trebuie să fac și dacă vreau să mă scap de beție, curvie, minciună, hoție și celelalte păcate: încunjur tot ce mă duce la ele.

Iar dacă vezi că merge cu greu, roagă-te lui Dumnezeu să-ți ajute și Dumnezeu îți va da harul său, cu ajutorul căruia te vei putea scăpa și de cele mai grele păcate. Aduceți-vă aminte de Petru, care »umbla pe apă ca să vină la Isus. Dară văzând vântul cel tare, s'a temut și, începând a se afunda, a strigat, zicând: — Doamne mântuește-mă! — Și îndată, întinzând Isus mâna, l-a apucat și i-a zis: — Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit? — (Matei 14, 29—31). Și ție îți va întinde Isus mâna — numai să strigi la vreme după ajutor. N'avea nici o frică, puternică este mâna Domnului.

E bine să ne scăpăm pe rând de păcate. Deodată nici așa nu ne putem scăpa de ele. Prin urmare întâiu luptăm împotriva unuia și, după ce l-am biruit, ne apucăm de luptă împotriva celui alt, până vom izbuti să le biruim pe toate. Să facem ca un general bun care este încunjurat din toate părțile de dușmani. Ar fi o prostie din parte-i să se lupte deodată, cu aceeași putere, pe toate fronturile. Întâiu își va aduna toate puterile împotriva unui dușman, apoi, biruindu-l, rând pe rând împotriva celorlalți după cum i-se va părea că este mai sigur de izbândă desăvârșită. Să ne aducem aminte de frumoasa pildă a tatălui care a poruncit copiilor săi

să rupă un mănunchiu de nuiele. Cop au încercat dar n'au izbutit. Atunci a luat tatăl mănunchiul în mână, l-a deslegat, a luat pe rând tot câte o nuia până n'a mai rămas nici una neruptă. Așa să facem și noi, și vom ajunge la izbândă desăvârșită. »Dacă ne-am scăpa în fiecare an cel puțin de câte un singur păcat, în câțiva ani am fi oamenii cei mai desăvârșiți«, zice Toma Kempis.

Iuliu Maior.

Plecarea Reginei în străinătate.

Duminecă la orele 2 după-amiază M. S. Regina Maria și A. S. R. Principesa Ileana au plecat cu un tren regal la Constanța, de unde seara au plecat cu vaporul „Regele Carol“ în insula Cipru, rămânând acolo până la începutul lui Mai. Unele ziare spun, că M. Sa va cerceta la Paști și Ierusalimul.

Sfințire de preoți și lectori.

Preasfințitul episcop al Orășii Dr. Valeriu Traian Frențiu a sosit Joi la Blaj, rugat de Exelența Sa mitropolitul Vasile să sfințească patru diaconi. Intors apoi iarăși la București, în Dumineca Bunavestiri a sosit la Blaj și a hirotonit 29 de lectori (ceteți) și patru preoți noi. Tot atunci a sfințit și mai multe antimise (pânze cari se aștern de cătră preoții la fiecare liturgie pe altar, pe cari se așează potirul și discul (tierul), în cari se află într'un colț moaște de ale sfinților și fără de cari nu se poate sluji sfânta liturgie) precum și potire și discuri. Preasfinția Sa a plecat apoi cu acceleratul de 1 și 25 după prânz din nou la București.

Când s'a născut Adam. Un profesor din America s'a apucat să calculeze, când s'a născut Adam. După multe cercetări a scris o carte întreagă, în care numai de aceasta se ocupă. După părerea acestui învățat Adam s'ar fi născut la 25 Octomvrie a anului 4004 înainte de Hristos. Urmează acum să cerceteze și data nașterii strămoșei noastre Eva, care, fiind, se vede că și cam tânuia anul nașterii.

sticluță cu parfum de cel mai fin. O sparse deci și o vărsă pe picioarele și hainele lui Isus, ca și cum ar fi voit să zică: — Iată Doamne, toată deșertăciunea vieții mele de până acum, eu o depun la picioarele tale. Nu mai vreau de aici înainte nici parfumuri, nici păcate ci numai lacrimi, lacrimi de pocăință.

Casa se umpluse de miros, și atunci fariseul băgă de seamă cine este la spatele Profetului, și cunoscuse desfrânata din Magdala. În mintea lui îndată începură să nască gânduri urâte despre Profet, și își zicea: — Dacă ar fi așa într'adevăr profet, ar ști cine este aceea care se atinge de el și n'ar lăsa-o, pentru că altcum lumea care o cunoaște, cine știe ce ar putea bănuși despre el.

Dar nu'l lăsa să se cufunde în astfel de gânduri negre, ci li zise:

— Simioane, dă-mi voe să-ți pun o întrebare.

— Pofteste învățătorule, răspunse Simion, prefăcându-se liniștit și vesel.

— Un om — zise Isus — avea doi datorași, unul îi datora 500 de dinari, iar altul 50. Ne având ei cu ce plăti, creditorul i-a iertat pe amândoi. Ce ți-se pare ție, care dintre ei îl va iubi mai mult pe binefăcătorul său.

— De bună seamă că acela căruia i s'a iertat mai mult — răspunde fariseul ne dându-și seama că prin aceste cuvinte își rostește el singur judecata.

— Vezi Simioane — urmează Isus — eu

am intrat în casa ta, și tu nu mi-ai dat apă să-mi spăl picioarele; iar femeia aceasta de când a intrat aici, n'a încetat a mi-le spăla cu lacrimi și a mi-le șterge cu părul capului ei. Tu nu mi-ai dat sărutarea păcii, după obicei, dar ea n'a încetat a-mi săruta picioarele, pentru aceea zic ție că multe se vor ierta ei, pentru că a iubit mult, iar celui ce iubește mai puțin, mai puține i-se vor ierta, — ca și cum ar fi voit să zică: — Tu crezi că ție n'are ce ți-se ierta, și de aceea nu mi-ai arătat iubirea care mi-se cădea, pentru că tu ești fariseu ambițios și dragostea ce mi-ai arătat nu este sinceră, ci numai de ochii lumii, pe când această femeie are dragoste sinceră, este umilită și recunoaște că are multe păcate de iertat, și de aceea mă iubește mai mult decât tine. — Apoi întorcându-se spre Magdalena li zise: — Iartă-ți-se ție păcatele! Mergi în pace, credința ta te-amântuit.

De aci înainte Maria Magdalena nu mai este păcătoasă. Se întoarse în Betania, dar ne mai aflând pe bărbatul său, care fusese ucis de soldații Romani într'o răscoală din Ierusalim, ea merse peste tot locul cu Isus. Din partea ei de avere făcea haine și susținea pe apostoli împreună cu celelalte femei sfinte. Pe ea o vedem ultima pe Golgota lângă crucea lui Isus, și tot pe ea o vedem prima Duminecă dimineața la mormânt. Ea a văzut mai întâi pe Mântuitorul înviat, și tot ea a fost cărea i s'a poruncit să ducă Apostolilor vestea cea mare a învierii.

După înălțarea lui Isus la cer, când a început prigoana lui Irod Agriga în contra creștinilor, Maria Magdalena împreună cu sora ei Marta și cu Lazar cel înviat, au mers în Gallia, (Franța de azi) unde au pus fundamentul mai multor biserici creștine, între cari cea mai de frunte este cea din Marsilia. A murit mucenică împreună cu Marta și cu Lazar, iar în biserica din Marsilia și azi se află moaștele sfintei mucenice Maria Magdalena.

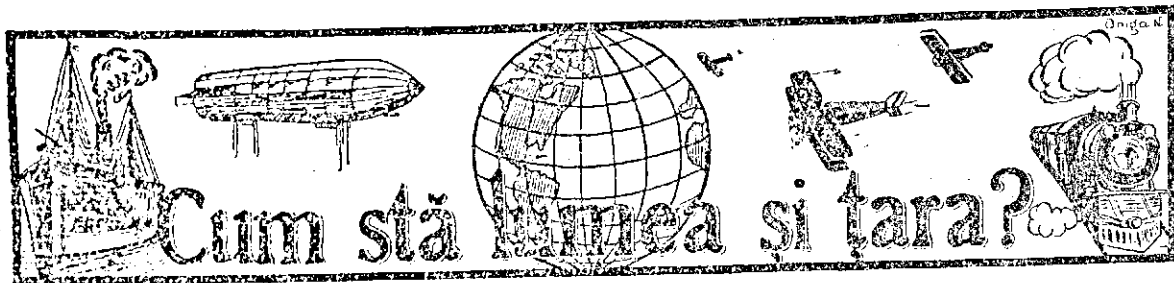
(Fine)

O doamnă împușcă de patru ori asupra unui judecător.

În ziua de 20 Martie dna căpitan Dumitrescu din Brăila a cerut să fie lăsată în biroul dlui judecător instructor Mărgărit dela tribunalul din Brăila. Doamna s'a purtat foarte liniștită, așa că nu dădea nimic de bănuș și astfel i s'a deschis ușa. Intrată în birou, dânsa și-a scos revolverul din poșetă (tașcă pe care o poartă cu sine de obicei doamnele) și a descărcat un foc de revolver asupra dlui Mărgărit, care însă, nefiind atins, a sărit la ea, ca să o desarmeze. Doamna s'a dovedit însă mai tare și, în învălmășală, a mai tras asupra judecătorului trei focuri. Un glonte l-a nimerit pe judecător în picior. Auzind pușcăturile cei din camera vecină, au prins-o pe doamnă și au legat-o.

Citiți „Unirea Poporului“.

Un Român ortodox despre întâmplările dela Târgu-mureș

Spre a se vedea, că nu toți Românii ortodocși sunt de-o părere cu cei cari dujmănesc biserica națională unită cu Roma, lăsăm să urmeze articolul scris de către un ales fiu al bisericii ortodoxe:

Icoană din vremuri de restriște, când nu exista nici una din minunile, pe care le-a coborât pe pământ tehnica veacului nostru:

O procesiune religioasă. Mii de oameni însuflețiți de misterul sfânt al credinței pornind sub ocrotitoarele falduri ale praporilor și în frunte cu preoți mucenici și îmbătrâniți în cinste și în lupte pentru înălțarea poporului nostru, — pe străzi ca să-și arate nemulțumirea pentru un proiect de lege, despre care credeau, că jignește profund interesele bisericii lor.

În veacul nostru, cu apostasia lui înfricoșată, când atât de puțină lume mai crede în biruitoarele precepte ale Evangheliei, — e nobil, e frumos, e măret, fără îndoială, să vezi mii de oameni cu ochii în extaz și crezând în credința și în biserica lor, indiferent căruia cult îi aparține ea. Și nevinovat! Nevinovat, pentru că ceice pornesc în numele Domnului și sub ocrotirea crucii, nu pot avea gânduri răzvrătitoare și nu pot primejdi ordinea socială a unei țări.

Iată prin urmare, că ar fi fost date toate condițiile, ca procesiunea să se și poată desfășura în cea mai deplină liniște și ordine. Și lucrul acesta, de sigur, așa s'ar fi petrecut pe tot 'rotogolul, unde stăpânește civilizația și guvernează minți pătrunse de îndatoririle care se impun oricărui om cu răspunderea într-o țară.

La Târgu Mureș însă n'a fost așa! Elementele inconștiente, și de rostul lor și de însemnătatea vremurilor, prin care trecem, au crezut că pot brusca nerăzbuțați sentimentul de pietate,

al unei imense mulțimi de oameni, că pot sfâșia praporii sfânti, că pot sfărma crucile dătătoare de putere, și că nimic nu-i oprește să lovească în slujitorii altarului și să târească în noroiul străzilor odăjdiiile sfinte. Au crezut și întemeiați pe această credință greșită au dat consemnul, ca să se desfășoare înaintea ochilor noștri cea mai respingătoare și criminală icoană din câte s'au văzut pe aceste plaiuri: conflict brutal între apărătorii de credință și apărătorii de hotare ai unuia și aceluiași popor!

Se poate închipui ceva mai îngrozitor, mai criminal și mai barbar? O, de sigur că nu și lucrul acesta trebuie să-i spunem în cei dintâi rând noi, cari nu profesăm aceeași credință cu cei bruscați, pentru că să nu putem fi bănuți de preocupări de partinire! E datoria noastră de a arăta, că asemenea fapte, — mult mai grave, ca cele imputate săptămâni întregi studenției, că ar fi săvârșit la Oradea și Cluj — ne rușinează, ne umilesc, ne degradează și ne plasează în istoria civilizației umane cu cel puțin 6—7 veacuri în urmă!

Dar de ce să mai lungim comentariile acestea dureroase, și de ce să mai sfâșiem cu ghiara revoltei umane o rană, care ne doare atât de mult? Închidem deci robinetul durerii, dar asvârlim în aceeași vreme celor ce au săvârșit bărbăriile dela Târgu Mureș întregul nostru dispreț și statornicim crima lor uriașă, care va trebuie să fie pedepsită!

„Apărarea“, Cluj.

Dr. Sebastian Bornemisa

Legea bisericilor în Senat

Din ziua de 17 Martie, planul de lege al Cultelor se află în desbaterea Senatului. Proiectul este susținut și apărat de către arhieriei și oamenii bisericii ortodoxe, cari se silesc în tot chipul să-l arate foarte bun și vrednic de a fi votat. În deosebi ierarhii ortodocși din Ardeal se arată foarte mulțumiți cu proiectul, pe care apărându-l, se lupta mai mult cu biserica unită. Așa a făcut episcopul Nicolae Ivan dela Cluj, episcopul Roman Giorogariu dela Oradea, asesorul Ciuhandu dela Arad și alții. A vorbit în potruiva catolicismului și un preot din vechiul regat, senatorul Turcu dela lupiști, pe care însă chiar și d. ministru Lapedatu a găsit cuvinte aspre ca să-l potolească.

În schimb, în cuvântări foarte bărbătești au arătat părțile slabe ale proiectului arhieriei români uniți, cari au dovedit că prin unii dintre paragrafii

proiectului s'ar deschide calea învrăjbirilor confesionale, prin cari ar păgubi țara și neamul.

Între cei dintâi a luat cuvântul înalt Preasfinția Sa **Păr. Mitropolit Vasile** al Blajului, care a dus în fața Senatului sfâșietoarele întâmplări dela Târgu-Mureș, cerând aspră pedeapsă a celor ce au poruncit jandarmilor și soldaților să ridice armele în potruiva crucilor și a praporilor unei legi naționale românești.

De ministru Lapedatu a răspuns în numele guvernului, că regretă întâmplările și că va porni cercetare, iar cei vinovați își vor lua pedeapsa.

Foarte frumos au apărat biserica unită episcopii **Valeriu Traian Frențiu** al Orazii și **Iuliu** al Gherlei, dovedind că această biserică a fost cea mai vajnică apărătoare a națiunii românești în vremile de restriște, deci și numai din acest motiv ea are drept la toată re-

cunoștința neamului, iar nu la scurtarea drepturi și la hule. Biserica românească unită nu averi râvnește, pe cari nici nu le are, ci vrea să-și păstreze credincioșii, chiar spre binele neamului. Și nu este cu de lege, ca prin momeli să se bage vrajbă și dihonie între fii aceluiași neam.

Cuvântarea Preasfințitului Iuliu a fost ascultată cu mare luare aminte de întreg Senatul și a mișcat adeseori chiar și pe ortodocși.

Pela începutul săptămânii a vorbit la legea cultelor episcopul **Dr. Alexandru Nicolescu** dela Lugoj, care și-a început cuvântarea în felul următor:

— În fața dv. aveți un trădător de țară. Sub vechia stăpânire, acest trădător de țară și-a permis să denunțe în ziarul „Românul“ draconismul legi electorale maghiare. Mai apoi, acest trădător, a ținut o conferință la Roma, care scoasă în broșură, a fost folosită în propagandă de armata italiană. A refuzat apoi să semneze o declarație de fidelitate către monarhia habsburgică, și după Unire a plecat în America să propage iubirea de țară printre românii emigranți acolo. Acest trădător cu cuget curat față de nația lui își va spune gândurile cinstite cu priviri la această lege.

În continuare a arătat apoi Preasfințitul Nicolescu, cum biserica românească unită, dimpreună cu Roma, a fost o mare binefacere pentru întreg neamul nostru, fiind și arhieriei și preoții și credincioșii uniți, nu numai creștini după inima lui Hristos, ci și cei mai neînfricați luptători pentru neam. O asemenea biserică nu numai că nu trebuie împiedecată în dezvoltarea ei, ci chiar sprijinită și incurajată.

La legea cultelor va vorbi și înalt Preasfințitul Vasile al Blajului, a căruia cuvântare este așteptată cu mare interes și de uniți și de ortodocși.

*

În legătură cu legea cultelor pomenim **marele congres unit**, ținut la Cluj în ziua de 23 Martie, la care au luat parte peste 4000 de delegați din întreg Ardealul și Banatul, unde credincioșii uniți au arătat cea mai neînfricată alipire la biserica străbună a Romei, de care nu-i putere lumească să-i poată despărți. Și la congres au fost de față mil de delegați săteni, cari au dovedit în chipul cel mai strălucit, că sunt conștii și pătrunși până în adâncul sufletelor lor, de credința pe care o au din părinți de părinți.

Ungurii lui Horthy ne caută ceartă cu lumânarea

Gazetele lui „Roademere“ din Anglia iarăși fac de vre-o săptămână lolot și tărăboiu mare. Cică granițerii noștri dela frontiera Ungariei au împușcat niște Unguri pașnici, cari tăiau lemne dincolo de granița noastră și i-au nenorocit omorând pe unul, iar pe ceilalți răniindu-i. Și pentru lucrul acesta solul ungaro delat București a dat o împotrăvire la ministerul nostru de interne, de unde, dacă nu se va primi răspuns mulțumitor, se face lucru mare!

Alături de foile englezești, fac tărăboiu și mai mare, gazetele horthiste, spunând că România trebuie să dea sa-

tisfacție, că dacă nu: minte naș kutya teremtette..!

Ce s'a întâmplat adică? De ce s'a burzului groful Bethlen și Horthy Maria Sa?

În ziua de 11 Martie, o patrulă de grăniceri români, se afla de pază într'un loc, pe unde adeseori trec la noi în țară oaspeți nepoștiți, fără pașapoarte. Cum stăteau acolo paznicii noștri, au văzut cum se apropie de frontiera română cinci oameni. Ei nu s'au oprit unde ar fi trebuit, ci au trecut pe pământ românesc. Și n'arătau gând să se oprească. Atunci grănicerii noștri le-au strigat, după regulament, să steie. Ei însă au luat-o la fugă, unii înapoi spre Ungaria alții pe teritor românesc. Văzându-i că fug, soldații români au tras cu puștile

după ei. Un fugar a fost nimerit în plin și a căzut la pământ, iar ceilalți au scăpat în Ungaria. Poate că și dintre aceștia să mai fi fost răniți unii.

Pe cel rănit mai greu grănicerii l-au ridicat și l-au trimis la spital la Oradea-mare, însă pe drum a murit. Mai târziu grănicerii au mai aflat ascuns pe teritor românesc un tânăr de 16 ani, pe care încă l-au trimis la Oradea.

Atâta a fost „marea grozăvie” dela granița noastră dinspre Ungaria, pentru care fac tărăboiu gazetele lui Roade-mere (Rothermere) și pentru care groful Bethlen a cerut dela București lămuriri. Ministerul nostru a pornit o cercetare mai amănunțită, pe care o face Siguranța și Divizia de grăniceri.

Ce mai e nou în politică?

Guvernul vrea să plece de bună voie

Cetim într'o mare gazetă dela București, că Sâmbătă în 24 Martie, d. prim-ministru *Vintilă Brătianu* a avut o întâlnire cu d. *Iuliu Maniu*, președintele Partidului național-țărănesc.

Cei doi bărbați de stat au rămas de vorbă un ceas și jumătate, discutând lucruri foarte însemnate.

Întâlnirea se spuse că a fost prilejită de-o dorință venită dintr'un loc foarte de sus, unde se caută o destegare a grelelor împrejurări prin care trece țara. La întâlnire vorba se zice că a deschis-o d. *Vintilă Brătianu*, care ar fi recunoscută că guvernul său trebuie să se retragă și că viitorul guvern are dreptul să-l facă fără îndoială d. *Maniu*.

Însă d. *Brătianu* a adăugat că retragerea guvernului său nu poate să se facă decât peste 3—4 luni, după ce va câștiga împrumutul de care are lipsă țara și după ce se va isprăvi cu stabilizarea leului. În făcă acesta venirea dlui *Maniu* ar fi să fie cam

pe toamnă, așa că serbările dela 1 Decembrie, când se vor prăznui zece ani dela unirea tuturor Românilor, vor fi prezidate de d. *Maniu*.

În răspunsul său d. *Maniu* ar fi zis, că guvernul d-lui *Brătianu* trebuie să plece numai decât, că trei patru luni țara nu mai poate aștepta. În felul acesta, întâlnirea a rămas deocamdată fără fruct — spune gazeta dela București. În orice caz întâlnirea din Sâmbăta trecută este un lucru foarte mare, din care pot să izvorască totuși grabnice schimbări în politica din launtru a țării noastre.

În afară de acestea știri, mai aflăm la încheierea foii, că Adunarea deputaților a votat noua lege a școlilor și că, în legătură cu ea, au părăsit Camera toți deputații minoritari (Ungurii și Sașii), ceea ce face iarăș mare sfârșit în țară.

Epistolă deschisă

Protopopului unit din Târgu Mureș *Elie Câmpian* scrisă în cursul sutei a 19-a în ziua de 22 Martie 1928

O! Frate *Elie*!

»Imi pare bine că mai trăiești și eu am deci cui mai scrie câteva șire. Cuvintele, cu cari imi încep scrisoarea Ți-le-am mai zis odată. Era, când ai sosit de prin Moldova, unde în vremea războiului, erai trimis din tabără în tabără ca să propovăduiești pe Domnul Hristos și să însuflă curaj și bărbăție, scumpului soldat român, care sângera pe câmpul de luptă ca se creeze România-mare, România noastră deastăzi!

Și atunci Ți-am zis tot acestea cuvinte: »Imi pare bine că mai trăiești», dar cuprins de însuflețire, cu inima veselă și fericită, — căci ai scăpat de baioneta dușmanului și te-ai redat scumpului nostru Ardeal, ca din nou să poți în vre-o bisericuță românească să-L scobori pe Cel propoveduit prin Moldova, — din ceriuri pe altar...

Acum însă, mi-se umplu ochii de lacrimi când Ți-le scriu, — căci nu mai au înțelesul de pe atunci. Acum te felicit că ai scăpat cu viața de baionetele scumpilor noștri frați-jandarmi, ținători de ordine în țara, pe care o iubim atâta.

Ai scăpat Tu, dar crucea Ți-s'a rupt, praporii Ți-s'au sfâșiat, preotul tău a fost lovit în piept cu pat de pușcă, barba lui a măturat noroiul țării și spitalul a fost casa în care a intrat el mai întâi după ce a eșit din sf. biserică la care slujești Tu. Sărac — preot-bătrân *Grigore Nistor* dela *Vaidacuta*, pe care te cunoșteam de

copil prin *Noșlac*; cine să-și aducă aminte că dulcele Isus Ți va rezerva atâta fericire, — ca să îngenunchi ca și El sub greutatea crucii.

Ce fericit preot!

Am o rugămintă frate *Elie*: Trimite-mi te rog și mie o sdranță sfântă și murdărită din praporii tăi, ori trimitemi o bucată din crucea ruptă, ca să le învălui în treicolorul nostru scump așa cum am învăluit un dărbuț din peatra de pe Câmpul libertății dela *Blaj* — aruncată în aier de Unguri — când noi eram încă robi...

Ea stă și azi în mare cinste, ca o raclă scumpă în casa noastră.

Dar ști Frate *Elie*, că piatra libertății a ridicat-o din nou Mitropolitul dela *Blaj Mihail* — căruia Mitropolit scump de al nostru, i-va fi dat — ca să-ți oblescă crucile pe praporii tăi și să ridice în soarele libertății religioase flămurile sfinte sfânticate și călcate azi în picioare!

Mitropolitul nostru — scump — de azi, a și început în ziua următoare zilei dezastruase, a coase la sdranțele sfânticate și a aduna de pe jos rămășițele Crucii la care ne închinăm, spunând emoționat în Senat: »Asemenea acte n'au avut loc nici sub blăstămatul regim de mai nainte... și parcă-l văd cum cu suflul său mare, care nu se razimă pe bastoane, a început a se pleca să adune din noroiu frânturi din Crucea sfântă — rămasă poate de pe vremea protopopului-Episcop *Ioan Bobu* în biserică Ta de azi.

Căile Provedinții sunt nepătrunse, vezi — cum s'a întâmplat și aceasta nefericire tocmai cu Tine; — deși rari preoți uniți sau neuniți au avut partea leului ca Tine și înainte și după războiu.

În războiu te-ai dus cu ai noștri din *Georgen*, și ai fost tot în jurul acelor, cari luptau pentru mărirea nației și desrobirea Patriei. Iar după ce ai venit acasă... în *Ardeal* — Ți-aduci aminte că ai venit aici la *Ibașfalău* — la noi și ai început a propune l. română și istoria încă în gimnazul unguresc, — laolaltă cu fiul tău, scump Ție și scump nouă tuturor... decedatul *Ioan Câmpian*?

Ți aduci aminte când am pus imperiul român pe toate oficialatele — că erai cu noi, iar la liceul de azi: *Timoteiu Cipariu*, în fruntea tuturor.

Atunci eram buni și noi uniții de ceva, căci:

Trebuie să-ți aduci aminte cum din sala de conferință a liceului din *Imbașfalău* noi, uniții, am scos afară pe directorii și profesorii unguri și Tu ai luat angajamentul că în 24 de ore, va ieși — directorul și din cvartirul, care e sub un coperiș cu liceul.

Am pus pecetea românească pe liceu și toate institutele, noi următorii români uniți. 1. Dr. *Marțian Căluș* — atunci prefect — unit. 2. Dr. *Emil Folea* — secretar la prefecură — unit. 3. Dr. *Ioan Roman* ginerile tău, unit. 4. Dr. *Ilarie Holom* avocat singurul neunit. 5. Dr. *Romul Moldovan* unit. 6. *Marius Peculea* — director de bancă — unit. 7. *Ionel Câmpian* fiul tău unit. 8. *Ilie Câmpian* protopopul unit de azi — (din 18 Martie 1928) la *Târgul Mureș*. — și 9. Eu subscrisul, unit și eu.

Pe atunci scoteam și noi praporii, — noi uniții, în fața trupelor române ce sosiau, și Crucea cea unită, era pe-o formă de sfântă cu cea neunită, ba ridicând noi uniții cuvântul — părea că Crucea noastră în veci nu va fi murdărită și aruncată în noroiu de nimenea.

Ce schimbare în 9—10 ani!

Elie! Salut pe nepotul lui *Petru Maior* și te mai rog odată, trimite-mi barăm un dărbuț de Cruce ruptă, și eu, în schimb, așa în închipuire — Ți sarut toate lacrimile de pe gene — ce Ți-au isvorit din ochi la 18 Martie 1928.

Dumbrăveni la 23 Martie 1928.

Iubitor coleg:

George Simu, protopop

Fapte vrednice de amintit

În anul trecut la sărbătoarea sf. *Dumitru* s'a sărbătorit sfințirea de biserică în filia *Acuia* aparținătoare parohiei *Borlești* din dieceza de *Oradea*. Actul religios a fost celebrat de 11 preoți în frunte cu protopopul districtual în fața unui popor imens venit din satele în vecinate ca să ia parte la bucuria creștinească și să adăure jertfa frumoasă ce-o aduc acești coștii și desvoltați creștini pentru mărirea lui Dumnezeu. E de remarcă că aceasta comună care abia numără 500 suflete, locuitori cari trăiesc între împrejurări materiale foarte modeste dispunând de foarte puțin pământ și acela expus spălării apei *Someșului* și totuși incurajați singur de convingerea lor curată și adâncă creștinească s'au hotărât pentru restaurarea și împodobirea bisericii lor a aduce jertfe considerabile suportând toate spesele ivite, ei, căci biserică nu dispune de nici o avere nici în pământ nici în bani. — Așa este unde credința e vie, unde pace și bunăînțelegere domnește între credincioși, iubirea și ascultarea față de părintele sufletească, acolo toate lucrurile pornesc spre bine, fiind de față sprijinul și binecuvântarea lui Dumnezeu.

O bucurie și o impresie foarte plăcută a cauzat între popor și dănia respectabilă de 10000 (zece mii) Lei, s'au precum o numește donatorul „micul obol ce dătoresc bisericii comunei mele natale” trimisă pentru biserică de un fiu a neamului născut în această comună și anume *Vasile Pop* avocat în *Arad*, fratele fruntașului țaran *Teodor Pop*. Dumnezeu să-i resplătească fapta și jertfa creștinească, iar curătoarea bisericii pe această cale îi aduce cele mai sincere mulțumiri. În numele curătoarei bisericești, semnăm:

Vasile Barbul
paroh

Nicoară Gârdea
curator primar

Ca'n vremile lui Sofronie

Un preot cu revolverul în poșta Românilor uniți.

Un preot neunit a desmășit pe marele deșteptător al neamului, pe preotul Andrei Mureșian, care spunea: „Preoți cu crucea în frunte, căci oastea e creștină”, el s'a pus în fruntea unei oaste, bagseamă nu chiar creștină, cu revolverul în frunte. Dar să lăsam să vorbească faptele, pe care le culegem din articolul ziarului „Adevărul” din București.

Băgaciul este o comună săsească de pe valea Târnavei Mici în care trăiesc și 52 familii de români și 40 de țigani, cu toții de lege unită. Ei au o mică bisericuță, dar preot nu aveau cu ce să-și susțină. Au în schimb o școală pe care au zidit-o cu mare jertfe și cu ajutorul mitropolitului dela Blaj încă pe vremea Ungurilor.

Anii trecuți un tânăr teolog ortodox din Subpădure s'a însurat, luând de soție pe o fată de țaran din Băgaci, și apoi a trecut la legea unită și a fost primit în Seminarul teologic dela Blaj. Dar neputându-și trece examenele, a părăsit seminarul și s'a dus la Sibiu unde Mitropolitul ortodox nu numai că l-a primit între credincioșii săi și l-a hirotonit de preot. S'a hotărât în sfârșit să se facă preot la Băgaci, unde-și are socrul său moșia. Dar oamenii nu l-au vrut. N'au trecut la ortodoxie decât socrul său și încă două familii de români. Prin tot feliul de fâgăduințe el a cucerit în sfârșit pentru legea ortodoxă 30 de familii de țigani.

Acuma ce s'a gândit noul preot. Să ceară el școala dela autorități și să facă acolo slujbă. Oamenii s'au opus însă, mai ales că școala e confesională unită. S'a opus și revizorul școlar, care n'a voit să calce legea dar inspectoratul școlar i-a împlinit rugarea Credincioșii uniți însă n'au voit să-și lase dreptul lor și au luat cheia. Atunci preotul Petru Pop, împreună cu credincioșii săi, au spart ușa și au intrat cu puterea în școală. Asta tot așa a mers vreo 3—4 săptămâni.

Însfârșit uniții s'au hotărât să nu-l mai lase. Dumineca trecută uniții s'au așezat în ușa școlii și nu i-au lăsat să spargă ușa. Preotul însă a adus cu sine și un revolver, iar credincioșii lui drugi de fier și ciocane. După ce curatorii uniți au protestat împotriva celorce vreau să intre cu puterea în școală zidită cu banii uniților preotul ortodox și cu credincioșii lui i-au luat la bătaie, pe uniții cari erau cu mâna goală. A și puscat după ei, iar un neunit a spart capul unui unit. Astfel apoi au intrat în școală și au început slujba bisericească, la care preotul ortodox abunseamă că n'a uitat să spună de atâtea ori: „Pace tuturor, pace ție, cu pace să ieșim”, citind și evanghelia care se începea așa: „Celce vrea să vină după mine să se lăpede de sine, și să-și ia crucea s'a și să vină după mine”.

Omorîți de albine. Un fermier (econom) din Brazilia (America de miazăzi) umbla mai dăunăzi să prindă un roi de albine, care-și căuta loc de așezare. Cu ce-o fi supărat omul albinele cu ce nu, roiul întreg s'a lăsat asupra fermierului și tot la înegrit. Fata lui, auzind strigătele desnădăjduite ale tatălui său, i-a zălergat într'ajutor. Albinele au coplesit-o și pe dânsa. Și i-au mușcat atât de rău, că în timp de câteva minute au murit amândoi. Albinele infuriate s'au așezat apoi pe două vaci cari pășteau în apropiere și le-au omorât și pe acelea. Niște lucrători cari au văzut pățania fermierului și a fetei sale, au luat-o la fugă îngroziiți, temându-se să nu aibă aceeași soarta.

Mormintele eroilor se vor centraliza. Societatea „Cultul eroilor” a hotărât ca toate mormintele eroilor să se adune cât se poate în orașele mai mari și acolo apoi să se zidească monumente frumoase.

Aruncat din tren. Ion C. Florea, curățitor de mașini din halta Grivița s'a urcat Miercuri seara în acceleratul de Cernăuți cu un bilet primit dela șeful său. În dreptul stației Buftea a venit conducătorul trenului să vadă biletele. Ion C. Florea a arătat biletul, conducătorul n'a voit să țină seamă de el și i-a dat brânci bietului Florea, care a căzut pe linie, rămânându-se grav.

Cutremure de pământ în Iugoslavia. În noaptea de 20 Martie pe la ora 1 s'au simțit la Zagreb și împrejurimi ușoare cutremure de pământ. În regiunea Lipik și Pakras câteva case au suferit stricăciuni iar câteva hoarne s'au dărâmat.

Iarnă grea în Italia. În ziua de 22 Martie în Italia de nord (miazănoapte) a nins și apoi a urmat un ger mare.

Noul director al Băncii Naționale. În locul fostului director al Băncii Naționale, I. Capitanovici, mort de curând, a fost ales de director dl Ioan Lapedatu, fost ministru de finanțe sub guvernul Averescu. El se va ocupa mai ales de ajutorarea Ardealului cu împrumuturi ieftine, așa e cel puțin vorba.

Doi eleve tălănte de tren. Elevele Aneta Ștefănescu și Tinca Crivanovschi dela o școală secundară de fete din Iași, amândouă în vârstă de câte 16 ani, stăteau de vorbă în stația Nicolina cu doi tineri, tocmai pe linia ferată. Deodată s'au trezit că dela spate vine o locomotivă, care pe amândouă fetele le-a tertit, pe când cei doi tineri au putut sări încă la vreme de pe șini. Aneta Ștefănescu a murit numai decât, iar Tinca Crivanovschi a fost foarte rău rănită, așa că și dacă ar scăpa cumva cu viață, n'ar mai fi om din ea până-i lumea.

Ungurii huiduiți în America. Lui Kossuth, vestitul conducător dela 1848 al Ungurilor, i-s'a ridicat de curând o statuie în America. La desvelirea acestei statuii au plecat din Budapesta vre-o 200 de delegați trimiși de Horthy, cari să salute și ei chipul de bronz al vestitului revoluționar ungur. Delegații au pățit-o însă rău, îndată după pogorirea pe pământ american, căci în loc de primire cu flori și cu urale, au fost întâmpinați cu huiduei și cu pietri. Această primire li-s'a făcut chiar de către Ungurii din America, nemulțumiți de felul cum cârmuiește Horthy la Budapesta.

Doi soți de căsătorie împușcați prin fereastră. În ziua de 21 Martie la ora 8 seara locuitorul Moș Petru din comuna Pilul Mare, cina la masă cu soția sa. Deodată amândoi soții au căzut la pământ, împușcați prin fereastră de doi răufăcători. Cercetând jandarmeria, a constatat că gloanțele sunt ungurești și că numai niște grăniceri unguri le-au putut împușca și încă din răzbunare. Amândoi soții au fost duși la spitalul din Arad, unde doctorii cred că-i vor putea reda vieții.

Trei ani temniță pentru falsificarea numelui. Locotenentul Iacob Manea dela regimentul 13 infanterie a făcut un bilet fals de călătorie în cinste pe C. F. R. iscăind numele dlui Hotineanu. Prins de un conducător de tren, locotenentul a fost dat în judecată Consiliului de războiu, care l-a osândit la temniță pe trei ani.

La Câmpulung vreme de un ceas au luminat cerul doi sori. Mai rar o vedere mai minunată ca în ziua de 23 Martie la Câmpulung. La ora 9 dimineța s'a văzut pe cer un foarte mare cerc luminos, apoi s'a format un al doilea împrejurul soarelui, dar mult mai mic decât celalalt, care se arăta tocmai la zenit, adică în mijlocul boltei cerești. Nu mult după aceea, la răsărit s'a mai arătat o jumătate de cerc, care lângă soare se sfârșia în curcubeu. La ora 9 și 10 minute s'a format un al treilea cerc mai mic, care a înconjurat soarele și care, din două puncte opuse, arunca câte o dără de lumină în forma coadei unei stele cu coadă. La ora 9 și 30 minute spre miazănoapte dela cercul cel deasupra s'a format un al doilea soare, așa că locuitorii din Câmpulung și împrejurimi vreme de o oră au avut doi sori.

Oamenii explică în diferite forme vederea aceasta, unii spun că va fi un mare război, alții că va fi revoluție. Noi spunem că Dumnezeu rar face minuni și profeții, dar cu toate acestea, noi să ne facem datorițele unui fi-carele, să ne nizuim ca să avem conștiință curată și nepetată, și atunci orice ar trimite Dumnezeu asupra noastră nu ne poate fi teamă.

Un laur-bălaur din timpurile de demult. Cu prilejul unor săpături cari s'au făcut de curând în Anglia, au fost găsite oasele unui dobitoc foarte ciudat, care, precum spun învățații, a trăit înainte cu milioane de ani. Oasele acestea arată o dihanie lungă de 16 urme, cu capul ca de șopărlă și cu trei ochi. În falci are niște dinți îngrozitori de mari și prin oasele gâtului se poate strecura în voie cel mai gros om din zilele noastre. Dihania este dintr'un neam de lauri-bălauri, cari trăiau în timpurile de dinainte de potopul lui Noe. Oasele găsite în Anglia au fost înșiruite frumuseț la locul lor și duse într'un muzeu din Londra, ca să se păstreze de arătare.

Încă o păcălenală. S'a trimbițat de către toate ziarele că Banca Națională are de gând să dea împrumuturi ieftine și că astfel se vor scăzi dobânzile banilor. Dl Burileanu, guvernatorul Băncii Naționale, a și convocat zilele trecute pe directorii băncilor din capitală, rugându-i să scăzească dobânzile. Ei însă au răspuns că nu pot, fiindcă Banca Națională le dă împrumuturi prea mici. Urmarea e că dobânzile vor rămânea tot atât de mari ca și mai înainte, iar țăraniile noastre au fost din nou înșelați în așteptările lor.

Înștiințare. Pentru abonații la „Biblioteca populară” a Asociațiunii „Astra”. Aducem la cunoștință abonaților la „Biblioteca populară” a Asociațiunii, că în jumătatea a doua a lunii Aprilie 1928 toți, ceice au plătit taxa convenită de abonent vor primi dintr'odată opt broșuri. Seria a doua de broșuri, căci vor fi anul acesta mai mult de zece, vor primi-o la toamnă.

Un an temniță pentru o palmă. Ofițerul Cornel Calimach s'a dus anul trecut la Teatrul Național din București și a stat pe coridorul lângă care se îmbrăcau teatralistele. Secretarul teatrului, Ioan Codiță, l-a provocat.

să se depărteze pentru că s'a început teatrul. Calimach însă s'a opus și l-a mai și împins și palmuit pe secretar. Consiliul de război l-a pedepsit zilele trecute cu temniță de un an.

Atentat împotriva unui tren. În apropierea comunei Sucut făptuitori necunoscuți au făcut un atentat împotriva trenului expres București—Cernăuți. Înaintea unui pod ei au tăiat șinele de amândouă laturile. Spre fericire conducătorul trenului a observat din bună vreme atentatul și a oprit trenul, fără de a se întâmpla nenorocirea. Trenul și-a continuat apoi calea cu o întârziere de 2 ore.

A murit cu o zi înainte de a scăpa din temniță. Într-o temniță din Budapesta a murit zilele trecute în vârstă de 80 de ani un anume Samuil Schwartz, care toată viața sa din tâlhărie a trăit. A avut pe vremuri avere mare, pe care a cheltuit-o toată cu femei, beuturi, cărți și alte prostii. A murit tocmai cu o zi înainte de a scăpa din temniță, rămânând după el o „avere” de 96 bani.

Preoții de mâine

Ședința sărbătorească a Societății de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaj

Vechea școală de preoți de la Blaj, care în curgerea alor 174 de ani, de când înțează, a dat neamului nostru românesc atâtea apostoli însuflețiți, poartă numele foarte grăitor de „Seminarul Bunevestiri”. Deci, sărbătorește Bunevestiri este pentru Seminarul teologic din Blaj hramul sau sărbătoreala sa de casă. Tinerii leviți dela Bunevestire au și căutat să prăsnuiască totdeauna — afară doar de anii războiului — această aleasă și sfântă zi.

Așa au făcut și în acest an, pregătind din bună vreme o așa numită ședință festivă a societății lor de lectură, care poartă numele marelui arhieru martir „Inocențiu Micu” întemeietorul Blajului. Cercul literar „Inocențiu Micu” are un trecut glorios: clericii de pe vremuri au tipărit un șir întreg de cărți foarte folositoare, atât pentru preoți cât și pentru popor.

Ședința de Duminică 25 Martie, care s'a ținut în sala de gimnastică a liceului de băieți a deschis-o președintele I. Oniga, cleric de anul al IV-lea. În cuvântul său a făcut, în numele colegilor săi, foarte bărbătești făgăduieli pentru via Domnului. Au urmat apoi un șir întreg de puncte, declamări, coruri și muzică de pian, cari au fost susținute cu multă pricepere și tragere de inimă. În deosebi au fost minunate recităriile (*Mărginean* an III, *Bors* an III, *Cristea* an IV și *Man* II), prin cari s'a dat dovadă, că preoții de mâine ai Blajului vor fi predicatori destoiniciși cu vervă. O conferință inimoasă a citit clericul *Vultur* din anul al III-lea, pe care cititorii noștri îl cunosc din gazetă, unde tipărește frumoase articole de cuprins religios. Pomenim cu laudă și pe susținătorii punctelor de vioară (*Covorani*, *Cristea*, *Moldovan*, *Aronet*, și *Florea*). A plăcut foarte mult „Vraja” lui Vidu și „Imnul religios” de Bena.

Sala de gimnastică era plină de cel mai ales public, răsplătind cu multă căldură prestațiile viitorilor apostoli ai satelor ardelenesti. Un zimbet de părăntescă mulțumire se putea parca citi și pe icoana marelui Patron al Societății, care împodobia atât de nimerit scena sălii de ședință.

CETETUL

Petrolul

— O bogăție mare a țării noastre. —

Cine nu cunoaște petrolul? Fiecare, mai ales seara când începe să se înserzeze, aleargă cu grabă la lampa din ferestre sau de pe masă, ca să o aprindă, spre a alunga astfel întunericul fioros. Înainte vreme însă nu era tot așa. Strămoșii noștri nu cunoșteau această apă neagră, unsuroasă, care împiedica roata sa scârție. Ei nu știau ce e acest petrol după care astăzi se bat țări și popoare, ci se mulțumeau cu opaițul, care încă n'a dispărut. Se mai găsesc și astăzi sate pe alocurea unde această lampă primitivă n'a dispărut; cu toate că petrolul se cunoștea înainte de Domnul Hristos cu vre-o 400 ani, dacă nu și mai mult. Se spune că însăși corabia lui Noe a fost unsă cu catran, un fel de lichid de acesta, ca să împiedice apa de a pătrunde în ea.

La noi în țară petrolul sau păcura cum i-se mai zice, era cunoscută chiar din timpurile cele mai depărtate deși se fac amintiri despre fântâni de scos păcură numai pe la 1640. Pe atunci petrolul se scotea cu ajutorul hecnărilor. Se sapă mai întâi băi în pământ, care se adânceau din ce în ce mai mult. Astfel au luat naștere puțurile cari se mai găsesc și astăzi. Ele sunt înguste, de câte 1—1,50 m., cari însă pot ajunge la adâncimi de 100—200 m. Ca să nu se dărâme, se proptesc cu grinzi groase de lemn numite țambre. Petrolul este scos astfel cu niște ciubere. O frânghie groasă de cânepă sau drot (sârmă) se înfășoară în jurul unui mosor numit hecnă, un cal apoi învârtește mosorul acesta, depănând ori dând drumul frânghiei. În adâncul puțului, se trimite omului aer, ca să nu fie înăbușit de gazele ce se urcă în sus, cu ajutorul unor foi mari, cum sunt acelea, care se întrebuințează la ferărie.

Pentru că acest procedeu de a scoate păcura din adâncul pământului e greu și prea periculos, s'a părăsit. Mulți oameni au murit în aceste puțuri. Începând însă cu 1850, adevăratul meșteșug al petrolului i-a un avânt deosebit, pe când în America abia atunci se descooperă de către Drake, în Pensilvania; punându-se astfel temelie unei industrii noi.

În 1865 începură lucrările la Bacu oraș în Caucazia și în Galiția, după ce Americanii introduseră sondele, care au dat un avânt și mai mare acestui meșteșug. Cu ajutorul sondelor se sapă astăzi în câteva luni, găuri de câteva sute de metri în pământ, scoțându-se astfel cantități destul de mari de petrol. Din acest petrol, apoi, prin distilare se scot alte corpuri cari sunt foarte căutate. Astfel avem: benzinele care se întrebuințează la motoare; aeroplan, automobile și altele; gazul lampant, întrebuințat mai ales pentru iluminat în

lămpile cu fitil pe care mai tot omul o are în casa.

Oel dintâiu oraș din lume iluminat cu gaz de acesta a fost București în anul 1857. Apoi vin Oleiurile care se întrebuințează tot la motoare, parafina și multe altele. Atât este de prețios încât nici un strop nu se irosește.

După cum am văzut mai sus, petrolul este foarte răspândit în natură. Se găsește la diferite adâncimi; începând cu 80 și sfârșind cu 1500 m., ultima adâncime atinsă de sculele cele mai moderne din timpurile noastre. Este o rocă (piatră). Din cauza aceasta i-se mai zice și oloiu de piatră, deoarece îmbibă unele pietre, cum îmbibă apa zahărul. De multeori însă formează adevărate bazine sau bălți subpământene. Este lichid de culoare brună-negricioasă, cu reflexe verzui. Se găsește colorat și în galben.

În privința modului cum a luat naștere petrolul în sânul pământului s'au dat mai multe explicații. Amintesc aici una din aceste explicații, cu toate că teoriile de până acum arată că nici una nu e mai bună decât alta. El cu puțință ca petrolul să fi luat naștere în mai multe moduri. Se crede că s'ar fi format într'un chip asemănător cu al cărbunilor de pământ și anume: Petrolul ar fi luat naștere din materii organice, sub influența căldurii și apăsării din sânul pământului. Această materie organică, ar fi fost grăsimile animalelor de apă, a peștilor, scoicilor, melcilor etc.; care fiind acoperite de alte straturi de pământ suprapuse la apăsare și căldură s'au transformat în petrol. O dovadă că e un rest rămas din niște corpuri grase, sunt petele ce le lasă pe hârtie.

Se găsește în toate continentele. În cantități mai mari se află în Statele-Unite, Bacu, în țară la noi mai ales în localitățile: Moreni, Baicoiu, Câmpina, Bustenari, apoi în județele: Dâmbovița, Buzău și Bacău.

România era a patra țară din lume în privința petrolului. Puțuri s'au săpat pe 2500 ha și mai rămâne de vre-o 10 ori atâtea terenuri necunoscute ca bune de exploatat. Scoaterea petrolului și cumpărarea terenurilor cu zăcămintele e o adevărată luptă în lumea de astăzi. Țara noastră a devenit după marele război mondial, a treia din lume. După ea vine Polonia, Iava, Japonia, Franța. În România cea mai productivă localitate este Moreni, care în ultimii ani și-a câștigat un renume mondial. A avut sonde cari au dat astfel petrol în măsuri uimitoare. 3—400 Vagoane în timp de 24 ore.

Nevoia de combustibil lichid este așa de mare încât se fac fel de fel de încercări spre a înlocui petrolul cu altă materie la fel ex. un amestec de spirt cu cărbune. Ținuturile petrolifere sunt azi mai prețuite decât acelea cari conțin aur.

În urma marelui desvoltari ce-a luat-o țara noastră, producția ei se ridică la peste 2 milioane tone pe an întrecând pe aceia a Poloniei. În treaga producție a lumii este aproape de 50 milioane tone pe fiecare an după război. Astfel industria petrolului a luat un avânt enorm.

Traian A. Ioniță

Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

Nr. 539—1927

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin această publică că în baza deciziei No. G. 3517—1927 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Comunitatea bisericască ex. lut. Măntărade repr. prin avocatul Dr. Friderich Ipsen pentru încasareacreatiei de 5210 Lei — bani și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 24 Aprilie 1928 orele 2 p. m. la fața locului în Veza la dom. urm. de sub No. 9 unde, se vor vinde prin licitațiune publică judiciară 2 boi, 1 car, 30 feldere grâu, 1 dulapuri în valoare de 18500 Lei.

În caz de nevoie și sub preț de estimare.
Dumbrăveni, la 15 Martie 1928.

(488) 1—1 FLEFLEA, portărel

AVIZ

Se vinde o moară de benzină 24 H. P. Leinwolt cu două pietri, sau se caută un părtaș la ea în comuna Bucerdea grănoasă p. Blaj.

Ioan Străgan I. George
proprietar

(489) 1—3

De vânzare

Se vinde 1 casă constatătoare din 3 camere, 1 bucătărie și 1 prăvălie pe un teritor de 1 jugăr, 2 vii neplăntate și 3 drepturi de pășune în comuna Sânmiclăuș.

Informațiuni la Dl.

490 1—1

Vilhelm Genad în Blaj

VITE ALTOITE

bine dezvoltate, varietăți garant.

Cl. I Lei 5000, mia Cl. II Lei 2500 mia, pueți de salcâm (acâți) pentru împădurit L. 400, mia, pomi roditori de toate felurile se vând cu prețurile celea mai convenabile.

La expoziția horticolă a județului Turda din 13—17 Oct. 1927, premiați cu diploma medallă de aur, pentru pomi și vite.

Catalog la cerere gratis.

Pepiniera de pomi și vite altoite

Triteanu

gara Feldioara Răboeni (Răboeni Cetate) jud. Turda.

(457) 4—4

De vânzare

O mașină de treerat cu 10 P. H. Informații la Wäth Nr. 10 și părtașii

(410) 2—2

Sona.

Aviz

Cantor diplomat al cursului cantoral din Blaj, om serios, inteligent, bun tipicist, cu voce plăcută, dorește un post în comuna mare sau oraș. La dorință se prezintă pentru probă, informații la ziar.

460 5—5

„ELECTRICA“ S. A. — BLAJ

Convocator

Domnii acționari ai societății anonime „Electrica“ din Blaj sunt invitați, în sensul art. 9 și următorii din statutele societății și art. 157 din Codul comercial, la a

II-a adunare generală ordinară

care se va ține în 7 Aprilie c. la orele 4 p. m. în localul Casinei române cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul Consiliului de administrație și al Comitetului de cenzori, examinarea și aprobarea bilanțului pe 1927 și darea absolutului.
3. Distribuirea profitului curat.
4. Alegerea Consiliului de administrație conform art. 21 din statute.
5. Fixarea marcelor de prezență pe 1928.
6. Eventuale propuneri anunțate Consiliului de administrație conform statutelor.
7. Închiderea adunării.

Domnii acționari sunt rugați să participe la adunare, depunându-și la Cassa societății, ori la Adm. centrală capitulară titlul provizoriu, eventual documentele de procură, până cel mai târziu 5 Aprilie a. c. la orele 6 seara.

B L A J, 20 Martie 1928.

Electrica S. A. Blaj.

Iacob Popa, m. p.
președinte.

Ing. Petru Marcu, m. p.
director executiv.

Bilanțul Societății „Electrica“ la 31 Decembrie 1927.

Numerar în casă	53,322—	Capital social	1,500,000—
Investiri	1,325,879.78	Spese de fondare	67,000—
Materiale de vânzare și scule	112,551.56	Fond de rezervă	16,960
Diverși debitori	687,483.50	„ „ pensie	6,360
Mobilier	33,891—	„ „ amortizare	86,515
		Diverși creditori	217,679.55
		Dividendă neridicată	19,273—
		Profit curat	299,340.29
	2,213,127.84		2,213,127.84

Profit & Pierdere

Interese	29,119.05	Câștig din magazie	209,271.63
Spese de administrație	79,889.48	„ dela consumație	543,972.25
Salare și adaose	284,700—		
Competință de timbru	45,137.66		
Fracht și porto	15,057.40		
Profit curat	299,340.29		
	753,243.88		753,243.88

Blaj, din ședința Consiliului de administrație ținută la 17 Martie 1928.

Ing. Petru Marcu, m. p.
director executiv.

Ioan Cârnațiu, m. p.
contabil-autorizat.

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

Iacob Popa, m. p. preș. Dr. George Borșan, m. p. v.-preș. Augustin Caliani, m. p.
Dr. Ambrosiu Chețianu, m. p. Iosif Iustin Hossu, m. p. Dr. Alexandru Rusu, m. p.
Ștefan Nyergeș, m. p. George Bărbat, m. p.

S'a revăzut și găsit în consonanță cu registrele societății.

Blaj, la 19 Martie 1928.

COMITETUL DE CENZORI:

Aurel C. Domșa, m. p. președinte. Vasile Moldovan, m. p. Simion Gizdavu, m. p.
Traian German, m. p. Ioan Pușcaș, m. p. Traian Novac, m. p.

Mașini de treerat

Tractoare

Motoare Diesel

Mașini de moară

Prețuri de fabrică originale — Condițiuni de plată favorabile
Soc. An. Română pentru comerțul de Mașini Agricole.

Telefon: 151.

CLUJ, str. Reg. Maria 45.

Telegrame: Locomobil.